

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Srovnávací studie ošetrovatelské péče rozdílných operačních postupů u tumorů prsu.

Autorka: **Blanka Hošková**

IV. ročník bakalářského studia

Obor ošetrovatelství LFUK v Hradci Králové

Vedoucí práce: MUDr. Vladimír Červinka, Mgr. Jana Kučerová

- 1. Volba tématu:** Nádorová problematika, obecně, je tématem velmi aktuálním a diskutovaným. Studentka si vybrala konkrétní nádorové onemocnění, tumory ženského prsu. Otevřela jistě velmi zajímavou problematiku. Z lékařského úhlu pohledu přibližuje novou a moderní operační techniku v řešení tumorového postižení prsu, tzv. *metodu sentinelové biopsie*. Vysvětluje výhody nové metody ve vztahu k radikální disekci axily. Ošetrovatelské hledisko zohledňuje v péči o pacientky po zmíněných chirurgických intervencích. Prostřednictvím 2 kazuistik porovnává rozsah a náročnost pooperační ošetrovatelské péče u pacientek, jež se podrobily každá jednomu z citovaných výkonů. V příloze autorka připojuje edukační screeningový program o samovyšetřování prsu, informace o zdravotnických a protetických pomůckách pro odoperované ženy a informace o lymfedému.

Téma velice pěkné a užitečné pro odbornou i laickou veřejnost!

2. Teoretická část:

Teoretická část bakalářské práce, publikována na 15ti stranách, pojednává stručně a přehledně o anatomii prsu a axily, epidemiologii karcinomu prsu, zdůrazňuje rizikové faktory. Dále autorka informuje o symptomatologii, diagnostice a chirurgické léčbě onemocnění. V medicínském pojetí přináší v jasném a systematickém sledu řazené informace. Ošetrovatelská problematika je však v celé teoretické části soustředěna do pouhých 5ti krátkých odstavců na jedné stránce textu. Autorka definuje ošetrovatelský proces a jeho pět fází. Ke svému tématu, tj. problematice ošetrovatelské péče u pacientek s nádorovým onemocněním prsu, které se podrobí chirurgickému zákroku, se autorka v teoretické části práce vůbec nevyjadřuje. Tento fakt shledávám jako nedostatečný. Nedozevíme se, např., jak pečovat o pacientku během popisovaných vyšetřovacích procedur a metod, jaká rizika mohou pro pacientku vzniknout, jak ji připravit na citované operační výkony? Tyto teoretické poznatky považuji pro bakalářskou práci z oboru *Ošetrovatelství* za důležité.

3. Empirická část práce:

Empirická část bakalářské práce je publikována dohromady na 18ti stranách textu. Vlastní empirie, tj. metodologie, výsledky výzkumu a diskuze jsou však shrnuty do pouhých 9ti stran textu. Dalších 9 stran zaujímají 2 kazuistiky.

Obsahem empirické části práce je výzkumné šetření metodou retrospektivní analýzy a 2 kazuistiky. V rámci retrospektivní analýzy autorka prostudovala 110

archivovaných chorobopisů Chirurgické kliniky a záznamů mamologické poradny Krajské Nemocnice, a.s. v Pardubicích. Výsledky výzkumu, shrnuty do 8 stručných bodů, nabízejí statistické zhodnocení počtu operačních zákroků pro karcinom prsu, počtu operačních zákroků na lymfatických uzlinách, výpočtu průměrné doby hospitalizace, výpočtu průměrné doby zavedení Redonova drénu, průměrné hodnoty množství odpadu z drénů, výskytu lymfedému, charakteru hojení operační rány a porovnání kosmetického efektu. Vše v konfrontaci obou diskutovaných typů operačních intervencí: radikální disekce axily a metody detekce sentinelové uzliny.

Dvě kazuistiky dle modelu Gordonové zohledňují ošetrovatelskou problematiku. Autorka jejich prostřednictvím porovnává ošetrovatelskou péči o pacientky po jednotlivých typech operačních zákroků.

Prostudováním 110 chorobopisů autorka získala cenné statistické údaje. Jasně tím potvrzuje všech 7 hypotéz, které si stanovila. Zmapování kompletní ošetrovatelské problematiky v péči o pacientku po obou citovaných chirurgických výkonech však vidím jako nedostatečnou. Dvě kazuistiky, tj. vzorek dvou pacientek pro postižení kompletní ošetrovatelské péče, jejich variabilit a rozmanitých individuálních aspektů, dle mého názoru, nestačí.

V metodice výzkumu autorka uvádí, že kromě retrospektivní analýzy získávala poznatky metodami porozování, rozhovoru a technikou měření. Výsledky výzkumu jsou však zestručněny na statistická shrnutí, která vyplynula z metodiky retrospektivní analýzy. Neobsahují ani poznatky zjištěné během rozhovoru, ani výsledky měření obvodů horních končetin, při podezření na vznik lymfedému. Navíc se pozoruhodně rozcházejí některá uvedená data:

V metodice výzkumu autorka uvádí, že technikou měření obvodů horních končetin monitorovala soubor celkem 110 pacientek. (Z toho 60 mělo provedenou sentinelovou biopsii a padesát bylo po disekci axily). (str. 28). Ve výsledcích výzkumu však uvádí počty zcela jiné: celkový počet chirurgických výkonů spojených s axilární lymfadenektomií čítá 56! (str. 31).

4. Závěr práce, hlavní přínost práce:

V závěru práce autorka uvádí pozitiva operační metody sentinelové biopsie a jednoznačně se k této metodě přiklání. Svoji miniinvazivitou eliminuje komplikace spojené s diskutovanou radikální disekcí axily.

Cíle práce byly splněny částečně. V teoretické části chybí ošetrovatelská problematika, která souvisí s tématem bakalářské práce. V empirické části není dostatečně postížena ošetrovatelská péče a její diferenciací u jednotlivých pacientek vzhledem k velmi omezenému počtu výzkumného vzorku. Výsledky výzkumu neobsahují analýzu zjištěných informací metodami pozorování, rozhovoru a měření obvodů horních končetin!

5. Literatura:

Autorka čerpala dohromady z 18ti českých a zahraničních publikací, které řádně cituje v seznamu použité literatury. Za jednotlivými kapitolami bakalářské práce však

chybí seznamy jednotlivých bibliografických odkazů s konkrétním údajem o straně/ách, ze kterých byly informace čerpány.

6. Kvalita příloh:

Seznam příloh obsahuje grafy, obrazová schémata a fotografie. Všem grafům chybí legenda, graf č. 2 s názvem *Přehled počtu provedených chir. zákroků na lymfatických uzlinách v roce 2006* je tímto velmi nepřehledný. V textu chybí odkazy na stranu, kde je graf publikován. U fotografií a obrázků nejsou uvedeny zdroje, odkud je autorka získala!

7. Celkové stanovisko oponenta:

Předložený text bakalářské práce je svým tématem velmi zajímavý a poučný. Vzhledem k aktuálnosti nádorové problematiky jej shledávám jako velmi přínosný pro odbornou i laickou veřejnost. Teoretické poznatky z oboru lékařského a statistické vyhodnocení obsahů 110 prostudovaných chorobopisů čtenáře obohacují o cenné informace. Připomínám však, že bakalářská práce byla napsána pro obor *Ošetrovatelství*, nikoli pro obor *Lékařství*. V naprostém ztenčení ošetrovatelské tematiky v teoretické části práce a v malém souboru pozorovaných pacientek, (2 kazuistiky), pro realizaci a naplnění ošetrovatelských cílů empirické části práce shledávám hlavní nedostatky.

Témata pro diskuzi:

1. Jaká jsou specifika předoperační přípravy pacientky s dg. nádorového onemocnění prsu?
2. Liší se pooperační onkologická léčba pacientek po radikální disekci axily a po provedené biopsii sentinelové uzliny? Jaká specifika pro ošetrovatelskou péči z toho vyplývají?
3. Zajímaly by mne výsledky měření obvodů horních končetin u souboru 110ti pacientek, které autorka zrealizovala. Mohla by uvést nějaká konkrétní data, ke kterým během měření došla? (Např., závažnost lymfedému ve vztahu k velikosti otoků na horní končetině).

8. Klasifikace bakalářské práce oponentem: dobře

V Hradci Králové dne 23. 5. 2008

Mgr. Andrea Tůmová